

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

MAANDAG. 8 NOVEMBER.

AMSTERDAM, 6 November.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. Adres: Gilden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau der COURANT.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Het voorstel van het senatus-konsult tot herstel van het Keizerrijk in Frankrijk, door Lodewijk Napoleon Keizer maken onder den titel van Napoleon III, met erfelijke opvolging van zijne mannelijke nakomelingen. Bij gebrek daarvan wordt den Keizer Napoleon III de magt verleend, om uit de mannelijke afstammelingen van de broeders van Keizer Napoleon I éénen tot opvolger te adopteren. Bijaldien Lodewijk Napoleon niemand adopteert, gaat de kroon over op zijn oom Jérôme Bonaparte of zijn mannelijk geslacht, geboren uit diens huwelijk met de Prinses Catharina van Wurtemberg.

Deze regeling van opvolging, omdat Lodewijk Napoleon het regt van adoptatie wordt verleend, schijnt vreemd. Zij moet daaraan worden toegeschreven, dat de oudste zoon van Jérôme Bonaparte, nog onlangs, tot de hevigste democraten heeft behoord. Zij dient alzoo tot geruststelling van Frankrijk en Europa, en tevens tot een spoorslag voor den gewezen denokraat, om zich in het vervolg aan die partij geheel te onttrekken. Het heeft dan ook de toekomstige Keizer het middel te hand, om den vermoedelijken erigenaam van het Keizerrijk de mogelijke oppositie te ontzeggen, wil hij niet in gevaar loopen, om zich door de adoptatie van een prins, de kans op de Keizerskroon te verliezen. Dat alles is wel berekend, maar belooft geen goede minste vastheid. In Frankrijk is het fransele spreekwoord bij voortdurend in feiten tastbaar: *l'homme propose et Dieu dispose*.

Met er daad hebben zij eenig regt van te be- weeren, dat het liberaal ministerie het programma der behoudende partij heeft overgenomen. In de laatste maanden heeft de behoudende partij niets anders gevraagd, dan hetgeen nu door het liberaal ministerie wordt toegezegd. Maar zit de moeilijkheid van den toestand niet juist daarin, dat de liberale partij de beginselen van de behoudende partij zal moeten gaan in praktijk brengen! Evenwel schijnt het dat sommige hoofden der liberale partij de overtuiging hebben bekomen, dat de zaken te ver zijn gedreven. Althans de heer Rogier, die gemaend had zijne portefeuille te rodden, met den heer Frère over boord te werpen, schijnt thans eene nog grootere toenadering voor te bereiden. Twee bladen, die onder zijn invloed staan, de *Indépendance Belge* en de *Avanceur* van Antwerpen, slaan een zachteren toon aan, verklaren dat een *rustpunt* op den liberalen weg noodzakelijk, dat vooral gematigdheid pligt is, en hun steun gaarne zal worden geleend aan de goede pogingen van het nieuwe ministerie. Als men niet uit het oog verliest, dat de heer de Brouckere in zijn programma, zonder het vorig ministerie te noemen, diens politiek desniettemin geheel heeft verzaakt en veroordeeld; dan krijgt de houding der twee voornaamste en invloedrijke bladen, welke de liberale partij nog al eenige beteekenis. Intusschen verlaten zij daarop niet te maken; immers dat gedeelte der liberalen, dat door die twee bladen wordt vertegenwoordigd, hecht niet zeer aan beginselen, maar des te meer aan de magt. Het is dus gereed, om als een weerhaan, naar allen wind te keeren, om van alle kansen partij te trekken.

Het *Journal des Débats* deelt in zijn voorlaatste Nummer de korrespondentie mede, gewisseld tusschen de heeren, die zich bij den Groothertog van Toskanen voor de echtgenooten Madiat in de bres hebben gesteld, en den eersten minister der regering van Florence. Die korrespondentie bestaat a. uit eenen brief der genoemde heeren aan den minister, waarin zij hem verzoeken bij den Groothertog eene audientie voor hen aan te vragen; b. uit het antwoord van den minister, waarin a. den Groothertog c. s. berigt wordt, dat de Groothertog, schoon zich voorbehoudende, wanneer het hem oordeelbaar zal schijnen, van zijn soeverein regt van gratie gebruik te maken ten bate der Madiat's, aan geene pressie van buiten af zich wil bloot geven en om die reden de heeren adressanten niet ten gehoorde

kan toelaten; c. uit een adres aan den Groothertog van lord Roden c. s., waarin ontwikkeld wordt het verzoek, dat zij zich voorgenomen hadden hem mondelings te doen. Dit adres is, bij een begeleidend schrijven, aan den minister Baldasseroni toegezonden geworden, om, door zijne tusschenkomst, aan den Groothertog te worden aangeboden; d. uit een extrakt van eenen brief van den graaf Agénor de Gasparin aan Lord Roden, waarin de edelaardigste beginselen omtrent godsdienstvrijheid ontwikkeld worden — beginselen, welke het ons niet verwonderd heeft door de pen van dien edelen medestander van den graaf de Montalembert verkondigd en gehuldigd te zien, doch met welke het gedrag van maar al te vele Protestanten in luide tegenspraak is!

Of de heer Roden c. s. weer de terugreis naar hunne haardsteden aanvaard hebben, blijkt nog niet. Dit schijnt desniettemin zeker, na de stellige taal, namens den Groothertog, in het schrijven van diens eersten minister vervat, dat hun te Florence niets meer te doen overblijft. De Groothertog, heeft doen konstateeren — wat trouwens wettelijk door iemand zou kunnen betwist worden — dat in de zaak der Madiat's regt gesproken is overeenkomstig de wetten des lands, en dat het hem vrijstaat, te zijner ure, gebruik te maken van zijn soeverein regt van gratie, tot welks toepassing hij zich door niemand zal laten dwingen. Wij gelooven niet dat tegen die stellige verklaring, waarbij het soeverein regt van den wetgeven Vorst der Madiat's in al zijne kracht gehandhaafd wordt, door den heer Roden c. s. iets zal zijn in te brengen.

Nu nog intusschen wat anders. De Madiat's zijn verzoeken om de wetten — welke waarde wij thans niet te bespreken hebben, doch die toegepast worden zolang zij bestaan — wegens ongeoorloofde proselytenmakerij. Een tiental heeren in verschillende landen van Europa heeft zich hun lot bijzonder aangetrokken, en zijn naar Florence gereisd om op hunne in vrijheidstelling bij den Groothertog van Toskanen aan te dringen. Werden zij daartoe opgewekt door hunne ingenomenheid met de beginselen van godsdienstige vrijheid, dan zouden wij ons gaarne willen veroorloven hen allen uit te noodigen over Duitschland huiswaarts te keeren, en zich eenige oogenblikken te Schwerin op te houden, ten einde tot den daar resideerenden Groothertog de bede te richten, dat hij niet langer, tegen alle regt en wel aan, aan het meerendeel zijner katholieke onderdanen de gelegenheid onthoude om God op hunne wijze te dienen. Daartoe toch wordt in dat Groothertogdom aan het meerendeel der Katholijken de gelegenheid onthouden, en daar geschiedt dit, niet overeenkomstig de landswetten, maar regstreeks tegen de eerste wet van elken Duitschen staat, tegen de Bondswet aan. Welke schoone gelegenheid derhalve voor den heer Roden c. s. om te toonen, dat hunne zoo luidkeels geproklameerde liefde voor de beginselen der godsdienst-vrijheid geene voorgewende liefde, maar hun ernst is, en dat zij van geene tweeërlei maten en gewigten zich wenschen te bedienen! Of zij echter van die gelegenheid wel gebruik zullen maken — zouden wij het niet mogen betwijfelen, wanneer wij ons de geschiedenis der laatste drie eeuwen herinneren en ons te binnen brengen, welke gruwelijke vervolgingen en verdrukkingen onder het voorwendsel van handhaving der godsdienstige vrijheid gepleegd zijn? Van die vrijheid heette Nederland de bakermat — en toch .... maar raadpleegt liever de plakkaatboeken!

Wij ontleenen nog de volgende plaats aan het artikel van de *Katholieke Nederlandsche Stemmen* over de *Een en twintig dagen te Londen* van Mr. Is. da Costa:

»Op de mededeeling, gedaan blz. 95, zal men zeggen: *tout comme chez nous* — geheel zoo als ten onzent; met uitzondering van het preken in de open lucht. De mededeeling is deze:

»Onder de middelen van Evangelisatie der Roomschen werd ook door sommigen de in Engeland niet vreemde prediking in de open lucht aanbevolen. Maar omtrent de groote beginselen van christelijken plicht met betrekking tot de Kerk van Rome in onze dagen, waren de gevoelens eenstemmig: noodzakelijkheid der aanbeve-

ling van de grootste opmerkzaamheid aan de Christenen van Groot-Brittanje op de pogingen en aanmatigheden [waar dan toch?] der Roomsche Kerk, — pogingen om zich de zaligheid der zielen der Katholijken aan te trekken — [straks aan te geven door wat middelen] groot belang van het bieden van bijstand aan de Protestanten van Ierland — [die er bijna niet zijn, of kunstmatig geproduceerd worden, ter onderdrukking der Katholijken] verplichting om te protesteren tegen elken maatregel van de Regering, strekkende om aan de Roomsche Kerk haren steun te verleen. [wat hooge billijkheid, in dat gezegend land!] verplichting om alle door het Evangelie veroorloofde [???] en met de liefde overeenkomstige [!!!] middelen aan te wenden, ter uitbreiding van het Koninkrijk van Christus en (altijd met de wapenen niet des vleesches maar des geestes) ter omverwerping van alle Anti-Christelijke machten. Indien het waar was, dat alleen de wapenen des geestes gebruikt werden, zouden de Protestanten in Groot-Brittanje vrij wat hooger staan dan die in Nederland, maar helaas! Het boekje van den heer da Costa levert onmiddellijk het tegenbewijs voor deze onderstelling:

»In dien geest, gaat de heer da Costa voort, werden dan ook de resolutiën van de zitting gelezen en aangenomen. In dien zelfden geest was ook, onder de verschillende gevoerde redenen op dien dag, een treffende nitbeezeming op Dr. Edgar van Belfast geweest, die met echt Iersche levendigheid en met de welsprekendheid van een zuiveren en liefdevollen Hervormersijver aan de vergadering een denkbeeld gaf van de wijze, waarop in dezen tegenwoordigen tijd in ons gewest de godsdienstige strijd des geloofs, tegenover het tevens ten behoeve van de Katholijken [wat aardelijke zorg!] gevoerd werd. Dus b. v. bestond er een genootschap van ongeveer zestig vrouwelijke leden uit ALLEEN [let wel op de harmonie!] Protestantische kerkelijke benamingen [een aardig woordje!] die overal langs bergen en dalen in Connaught, EN MIDDELEN IN DE TIJDEN VAN HONGERSNOOD [!!!] en opstand, tot de Roomschen gingen met den Bijbel, [alleen met den Bijbel? — of tevens met een stukje voor den honger? — het laatste is te denken van die liefdevolle Protestanten uit alle benamingen] hen onderwijzende beide door woord en door wandel [die verhongerden? — zonder een stukje brood te geven? — zonder het wapen des vleesches te gebruiken? — Foei, foei over zulke handelingen!!!]. Op scholen, door deze vrouwen [van verschillende benamingen] opgericht, telde men niet minder dan twee duizend, meest Katholieke kinderen, [wat afzigtelijk liefdebetoen!] die nu reeds met haar naaldwerk eene som van vijf duizend pond's jaars verdiend hadden. [Ah, ah!] Vruchteloos was tegen die scholen [in Ierland!] de vijandschap [wat wonder!] der Priesters geweest; te vergeefs hadden zij soms uit die scholen de kinderen met zweepslagen [zeer waar-schijnlijk!] trachten te verdrijven; toch waren zij steeds bezocht en overvol gebleven [hoe sterk, dat in een Protestantische school de Kath. Priesters de overhand niet behouden hebben!]; er waren, van de twee duizend, twaalf honderd kinderen in staat het Woord van God te lezen en geheele afdeelingen daaruit in hun gebouwen te prenten, en als ware het mede te brengen in de huizen hunner ouders [met name het Hooglied van Salomo, de geschiedenis van David en de Openbaring van den H. Joannes?]. .... Niet overal in Ierland was het, wel is waar [wel is waar!] aldus gesteld, maar in de provincie Connaught althands zouden helpers aan de goede [allerliefste en zoo geheel volgens het Protestant-sche vrijheids-beginsel opgevatte] zaak des Heeren [helaas!] met open armen ontvangen worden.

»Tegenover dit voor het katholieke, voor ieder rechtvaardig hart, folterend tafereel, staan enkele gezinnissen van den Schrijver, die troostrijk zijn.

»Met betrekking tot den toestand en wederzijdsche verhouding van Ongeloof tot Bijgeloof, van die beide tot het Protestantisme, van dat Protestantisme wederom tot de elementen van wezenlijk geloofsleven binnen den omtrek zijner kerken en instellingen, zou men de slot-som somber en treurig moeten noemen, ware het niet dat in die donkerheid zelve de waarborg en kiem van betere, van gantsch andere tijden gezocht worden mocht.

Bij de huidige uitbreiding hier des Ongeloofs, daar te gelijk des Bijgeloofs, — bij de vele ellenden, gebreken en belemmeringen van het Protestantismus, en de naar evenredigheid, geringe (hoe zeer dan ook in zich zelve alles behalve geringe) vorderingen van een levend en waarachtig [dat is Protestantisch] Christendom, mag wel.... het hart des-Christens [dat is: des Protestants] van droefheid en ontzetting zich te zamen trekken."

Wij vernemen, dat op Donderdag 23 November aanstaande in het Onyx, ten voordeele van het *Aloysius-gesticht* in de Elandsstraat alhier, zal worden gegeven een concert, waarop zal worden uitgevoerd het oratorium, *De vier jaargetijden*, muziek van Joseph Haydn. De heer J. B. van Bree, zich gedrongen gevoelende iets voor dit liefdadig en hoogst nuttig gesticht bij te dragen, heeft zich voorgesteld, om onder medewerking van eenige voornamste Toonkunstenaars en Dilettanten dezer stad, geheel ten voordeele van de arme kinderen, in het *Aloysius-gesticht* te geven en de leiding daarvan op zich te nemen.

Wij kunnen niet anders dan de lieflijke poging van onzen verdienstelijken van Bree van harte toejuichen. Wij wenschen hem en zijne medestanders in het ondernemen goede werk het volkomenst welslagen. Daarop hebben zij recht te rekenen.

Bijbodeven uigh tegen den geringen prijs van f1.50 een overvloedig kunstboek, als de *Jaargetijden* van Haydn te bezien, afgevoerd onder een bekende leiding als die van den heer van Bree, door beoefenaars der kunst, die reeds dikwijls in de laide toejuichingen van talrijke toehoorders het bewijs hebben gevonden dat hunnel talenten in Nederland hoog worden geschat. In de gelegenheid te worden gesteld om te gelijktijdig nog een werk van Haydn te doen, terwijl men zich een genot verschafte, als het concert van *Onze Heilich*, dat is haast te veel. Niemand, hopen wij, zal zich aan de deelname van dit liefdewerk onthouden, dat zoo nuttig is. Het *Aloysius-gesticht* belast zich met de opvoeding van arme verlatene jongetjes, die geen aanspraak hebben om in andere gestichten te worden opgenomen. Het getal der zulken is helaas! in de stad als Amsterdam groot. Aanzienlijk reeds is het tal der kinderen, dat het *Aloysius-gesticht* vult; maar jammerlijk is het, dat het aantal dergenen, die moeten worden afgewezen, bij gebrek aan plaats en fondsen, nog grooter is. Mogen liefdadige harten zich opwekken gevoelen, om plaats te nemen op het concert, dat de *Aloysius-gesticht* aan de armen en verlatenen liefdadigheid ondernemen, en het arme *Aloysius-gesticht* daarin een vruchtbaren steun vinden tot bevestiging en uitbreiding van de met aanvankelijk welslagen begonnen instelling.

Wij vestigen de aandacht onzer lezers op een romantisch verhaal, dat beiden hijs onzen uitgever in licht is verschenen. *De wapensmid en zijn zoon*, door H. J. van den Broucke, met zeven platen van Ed. Dujardin, dus is de titel van het werk, twelke de geoeftende pen van een reeds in de letterkunde gunstig bekend auteur voortbragt. Het levert, eene boeiende lektuur in talreken, met geheel en talent beschreven, die gerusteljk onder elke bogen kunnen worden gebracht, dewijl de godsdienstige beginselen den bewerker niet meer hebben doen betrachten, dan de onschuld des harten. Zijne lezers niet slechts te beherdigen, maar zelfs te verheugen door de schildering van de edelste bewegingen van hart en ziel. Onze katholieke lezers zullen met gonnegehele levens nemen van deze nieuwe vrucht van den verdienstelijken landgenoot, die in het spoor, door H. Conscience geopen, reeds in de eerste proef zich over zijn welslagen mag geluk wenschen. Het werk is versierd met zeven platen van Ed. Dujardin, schoone dat deze groote kunstenaar ze uit heeft geleverd. De druk is uitmuntend. Wij wenschen het boek in de handen van al diegenen onzer katholieke landgenooten, die behoefte hebben, om door eene uitspanningslektuur hunnen geest en hun hart te voeden. Zij zullen gelegenheid vinden, om in den *Wapensmid en zijn zoon* aan die behoefte te voldoen.

Van eenige dagen hebben wij kennis bekomen van een nieuw bekeering voorval van een Anglikaans predikant, voort van den rev. Pollen, die door Mgr. den Aartsbisschop van Bangor in de Kerk is opgenomen. Een protestantsch dagblad van het Engelsch graafschap Kent, de *Kentish Gazette*, berigt echter eene nog belangrijker bekeering, die namelijk van Lord Charles Thynne, oom van den markies van Bath, en schoonzoon des Bisschops van Bath en Wells, kanoniek van Canterbury en rector van Londonbridge Deveril bij Westminster. De omstandigheden, zegt de *Kentish Gazette*, die deze bekeering voortgebragt heeft, zijn vergezeld, zijn ons nu genoeg bekend, om er de bijzonderheden van te kunnen melden. Wij bepalen ons dus met ons diep

leedwezen te betuigen over hen, aan wie hij door de banden des bloeds of der vriendschap verbonden was, en die in onze Kerk achterblijven om hun verlies en zijn afval te betreuren."

De bekeeringen, welke onder de Anglikenen zoo dikwerf angst en schrik verspreiden, bewijzen dat de genade Gods, waardoor zulk een groot aantal aanzienlijke en geleerde Protestanten tot den schoot der Kerk zijn teruggebragt, nog geenszins uitgeput is; en het twist-geschrift over godsdienstige quaestien onder de leeraars der Anglikaansche kerk, alsmede de geschriften die de nieuwbekeerden van tijd tot tijd tot hunne voormalige landgenooten rigten, werken bijzonderlijk daartoe mede. Zoo wekt o. a. een werk dezer dagen door den beroemden Manning, eertijds aartsdiaken der Staatskerk, in het licht gegeven, eene zeer groote sensatie. Dat werk heeft tot titel: *De gronden des geloofs* (The grounds of the faith). De bekeerde predikant van Harborne, vroeger ook kanselier van het Bisdum Bath en Wells, de rev. W. Tony Law, maakt een brief openbaar, die hij tot zijne vorige parochianen rigt, en die tot opschrift heeft: *De eenheid en overeenstemming van Gods woord zijn alleen te vinden in de Katholieke Kerk*.

De kontrovers, die nog gestadig over de quaestie der geestelijke konvocatien, alsmede over de parbiecht gevoerd wordt, voorspellen den Anglikenen nieuwe teleurstellingen, die er toe zullen bijdragen, om hun de oogen te doen openen voor het hun nog onbekende licht der waarheid.

Hulde aan Dr. Newman.
Wij zijn van meening dat er aan de regtspleging in ons land eene bedenkelijke wonde is toegebracht, en dat de Roomsche-Katholijken voortaan maar al te veel grond zullen hebben om te zeggen, dat er hier voor hen geen recht is, zoodra de protestantsche gevoelens van gezwoeren en regters mede in het spel komen. *The Times*.
Bedrag der vorige opgave f 871.93
Uit Almelo, van N. N. n 1.00
f 872.93

Z. M. heeft te benoemd tot proc. bij de arr. regtsbank te Heersveen, W. B. Kool van Heeren, 2e J. de Jonge, eervol ontslagen als plaatsv. kantoor, te Middel, 3e benoemd tot plaatsv. kantoorregter, te Enkhuizen M. P. Smislaert, en tot ontv. der bel. en acc. te Barsingerhorn C. A. D. W. C. Veldhorst.
Op 17 Sept. 1849 heeft de algemeene rekenkamer overgebragt voor eene som van f54,460 aan ingetrokken muntbiljetten van f100, f500, f100 en f10, zoodat thans, met inbegrip der bij vorige aankondiging vermelde som van f16,843,730, voor een bedrag van f16,898,190 aan muntbiljetten, krachtens de wet van 17 Sept. 1849 uitgegeven, is ingetrokken.

Men schrijft uit Alkmaar, dd. 4 November, aan de *Amst. Courant*:
Gisteren heeft de dienstmaagd van den ontvanger te Rustenburg, de onbegrijpelijke onvoorzigtigheid gehad van onder de wicken van den malenden watermolen te komen. Zij werd getroffen en als verbrijzeld in de kolk geslagen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIS, 4 November. Heden is de Senaat op het paleis Luxemburg bijeengekomen. De vergadering was voltallig en werd door den Prins Jerome Bonaparte geopend. Ten vier ure werd de zitting opgeheven, en tot morgen verdaagd. De dagbladen geven, zoo als men weet, geen verslag van het verhandelde. Desniettemin weet men, dat door den minister van Staat mededeeling is gedaan van eene Boodschap van den President, welke aldus luidt:

"De natie heeft in de haar verlangen te kennen gegeven om het Keizerrijk te herstellen. Vertrouwende op nwe vaderlandsliefde en uw verstand, heb ik u geroepen, om op wettige wijze over deze gevestigde quaestie te beraadslagen en aan u de zorg over te laten de nieuwe orde van zaken te regelen. Indien gij er mede instemt, zult gij ongetwijfeld, even als ik, van oordeel zijn, de grondwet van 1852 te behouden, en alsdan zullen de als noodzakelijk geoordeelde veranderingen in geenerlei opzigt de grondslagen betreffen. De in te voeren verandering zal slechts voornamelijk op den vorm betrekking hebben, en toch, het keizerlijk zinnebeeld te herneemen heeft voor Frankrijk eene ontzaglijke beteekenis. Inderdaad, in het herstel van het Keizerrijk vindt het volk een waarborg voor zijne belangen en eene voldoening van zijn geregten trots; dit herstel waarborgt de belangen, door de toekomst te verzekeren, het tijperk der omwentelingen te sluiten en hergeen in 1789 is verkregen te bevestigen; het voldoet zijn geregten trots, omdat, door vrijelijk en met verstand te herstellen, hetgeen voor 37 jaren Europa door

het geweld der wapenen en te midden van rampen voor het vaderland heeft omvergeworpen, het volk op eene edele wijze zich over dezen tegenspoed wrekt, zonder slagtoffers te maken, zonder eenige onafhankelijkheid te bedreigen, zonder den vrede der wereld in gevaar te brengen. Evenwel ontveins ik mij niet, al wat er bezwaarlijks in kan gelegen zijn, om heden de kroon van Napoleon te aanvaarden en op mijn hoofd te zetten; maar deze redenen van bezorgdheid verdwijnen door de gedachte, dat de natie zelve, door mij, die in zoo vele opzichten den wil des volks en den nationalen wil vertegenwoordig, tot den troon te verheffen, eigenlijk haar zelve zal kroonen."

Eene commissie van tien leden, waarbij zich waarschijnlijk het bureau zal voegen, is benoemd om het voorstel betreffende het herstel van het Keizerrijk te onderzoeken. Over het Senaatsbesluit zal volgens sommigen Zaterdag, volgens anderen niet voor Maandag gestemd worden.

De tien leden der evengenoemde commissie zijn: de Kardinaals Dupont en Bonnet, de heeren Troplong, Laroche, d'Argout, Gambacres, Lererier, Mart en de generaals d'Hautpoul en Regnaud de St. Jean d'Angely. Vier leden zijn voor, zes tegen het senaatsbesluit. De regering heeft de heeren Baroche, Rouher en Delangle benoemd als commissarissen, belast om in den Senaat het ontwerp te verdedigen.

De geruchten betreffende eene diktatuur voor bepaalde tijd aan den nieuwen Keizer toe te kennen, worden onwaarschijnlijker, en men verwacht slechts weinig veranderingen in de konstitutie van 14 Januarij. Meer geloof vindt het gerucht dat in Algerië het koninkschap zal worden ingesteld, en dat Prins Jerome dien post zal bekleeden.

MADRID, 31 Okt. De hertogin van Montpensier is eergisteren van eene prinses bevalen. De hertog van Ossuna zal, namens Koningin Isabella, de begrafenisplegtigheid van den hertog van Wellington bijwonen.

Brieven uit Cuba, welke ten gevolge der drukperswet niet door de dagbladen kunnen worden medegedeeld, melden, dat vele arrestatien en executien hadden plaats gevonden, o. a. werden twee schoonbroeders van Lopez gearresteerd, op het oogenblik dat zij met hun schip op de kust des eilands waren verschenen. Men heeft ook vele geheime dokumenten in handen gekregen, benevens wapenen en bewijzen van het bestaan van een uitroep.

Men heeft weder in de nabijheid van Vittoria, onder de puinhoopen van de voormalige Carlistische bergvesting Gebera, groote schatten gevonden, bestaande in gouden en zilveren vaatwerk voor kerkelijk gebruik. Alles draagt het wapen van de voormalige rijke Benedictijner abdij San Domingo de la Galzada, en bezondt zich voor den Franschen inval in de schatkamer van het klooster. De waarde van het gevondene wordt op 500,000 piasters gerekend. Nevens deze schatten lagen de geraamten van zes menschen en zes geweren. Zoo als bekend is, namen de Franschen, na den slag bij Vittoria, den terugtocht over Gebera, en de roovers, naar alle waarschijnlijkheid soldaten, vlugten onder de ruinen der oude Moorsche vesting, later door de Carlisten gerestaureerd. Oude lieden uit het dorp Ozaeta, hetwelk aan den voet des bergs ligt, meenen zich nog te herinneren, dat zij dien door verscheidene zwaar beladen Fransche soldaten, gemeldens veldslag zagen bestijgen, die door de boeren vervolgd, in de puinhoopen verdwenen. Men meende dat zij zich in een der twee onderaardsche gangen van den berg verscholen hielden, en de vervolgers hadden daarop den in- en uitgang met brandend hooi, stroo en rijstwerk opgevoerd, en toen met groote steenboog digt gemaakt. Op bevel van Espantosa, welder gerestaureerde vesting, na het verdrag van Gebera gesloopt. De gemeente van Ozaeta heeft thans de steenen willen gebruiken om een nieuwe dorpskerk te bouwen en bij die gelegenheid vonden zij de vermelde schatten, waaronder zich een diamant van groote waarde bevond. Dit lieden wordt gemeld dat het verbond der Septembristen met de regering van Portugal bepalde, gesloten zou zijn.

ENGELAND.

LONDEN, 4 Nov. Heden werd het Parlement door eene koninklijke commissie geopend, bestaande uit den Lord kanselier, den hertog van Northumberland, den markies van Salisbury, den graaf van Londale en den hertog van Montrose. Nadat deze ceremonie in het Huis der Lords volbragt was, heeft het Huis der Gemeenten eene zitting gehouden, en op voordragt van den heer Robert Palmer, de heer Shaw Lefevre, een gematigd liberaal, tot voorzitter verkozen. De kanselier der schatkist, Lord John Russell en de heer Hume, hoofden van drie verschillende partijen, wenschten het Huis geluk met deze verkiezing.
— Ieder geloof thans, volgens berigt van New-York, dat de expeditie naar Japan geweld zal gebruiken, zoo-

100 nog naas, zoo weinig tot markte. Geet. Hier van
 naanen 100 Tons *Maracabo* tot f. 24. nemers gevonden
 daar van tot degen prijs nog te bekomen. *Sandel* met f. 24
 betaald. *St. Martins*. Hier van zijn 80 Tons geschild
 groot van stuk aangevoerd, het welk op f. 7 getaxeerd was
Quercitron met eeven geveeren, *Chiladelphina* f. 5. *Ban-*
 44. *Dividivi*. Eene partij van 35 Tons troef tot f. 24
 prijs nemers gevonden. — *Marst.* beuning met
 ende betaald en is alom nog te bekomen.
 zijn 400 vasties tot voorge prijzen vasten.
 lister hoog gehouden en is onder f. 30 te koop. — *Sal-*
 ister. Chili met f. 10 betaald en geveeren te vergruimd. —
Ruwe Zwavel blijft tot f. 4. naar geveerd, tot f. 11. 44 voer
Prima te koop. — *Ind.* Eene partij van 500 bloem
Rhynsch is met f. 112 betaald. — *Meckray*. Met vaste prijzen
 n groote omzet, te wyl eigenaars alrechten zeer vergruind
 lende zijn.

Stapelen Dranken. Genever 100°; eerste soort f 21, tweede soort f 20. Moutwijn 94° f 17 a kontant.
Hanzen. Van Petersburgers is eene aanzienlijke partij tot f 59 afgedaan en wordt nu op f 60 gehouden. — Ook in blyspelen was de handel vrij levendig. Manilla f 80, Venetiaansche R. C. f 56 a 57. Poolsch uitschot f 59, dito Pas f 57, Heede f 35.
BANCA-TIN. Hiervan zijn eenige honderd blokken tot f 55 en ook tot f 55½ omgezet. — **Koper.** Ruw bijna opgeruimd.
VEETWABEN. Talk wordt hoog gehouden met geringe voorraad. Petersburgers voor kaarsen, geel f 27½, witte f 28. Amsterdamsch Smeer f 25½. Inlandsch f 24 a 24½. Talkolij f 68. Patentolij f 35½ a kontant. Traan, blanke Archangel f 41½. Bont, bruine f 39. Bont, Berget met weinig handel, bruin f 45, blanke f 53 a 60. Anjovisch prijs houdend: nieuwe f 13 a 13½, van 1851 14 a 14½, van 1850 f 13. Noordvisch in droog zout f 22, in pek f 20. Rondvisch f 8.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 3 Nov. Rogge. Hoewel eenige partijjes tot den verhoogden koers van verlede week genomen zijn, was de kooplust gering, zoodat allen bij uitslijting verkocht werd: 142½, 143½ a Koersche f 200 6/w.; 202 6/w.; 144½ a 200 6/w. f 204 6/w.; 143½ a Archangel; 142½ a Petersb. f 180 1/m. Eene in veiling aangeboden van Riga aangevoerde lading bracht van f 147 tot f 175 op, behalve f 3 voor kosten. Gerst, hooger gehouden wordende, was moeilijk te plaatsen. Men noteerde: 129½ a Windau f 200 3/m.
Moutwijn ging Zaterdag tot f 17 terug en werd dagelijks tot dien prijs gekocht, heden kon men echter niet naar gewoonte aankomen, en bleven eenige andere onvervuld.
Genever f 20.50. Amst. Proef f 21.75.

ALKMAAR, 2 Nov. Tarwe f 8.30. — Rogge f 7.25. — Garst f 5.20. — Haver f 3.90. — Boonen f 6.20; Bruine dito f 13.50. — Erwtten. Groene f 16; Graauwe dito f 15.50; Vele f 15.20; Witte f 13. — Kanariezaad f 8.25. — Kaas. Kleine f 22.50; middelbare dito f 26.50; commissie f 25.
MIDDELBURG, 4 Nov. Tarwe, Puik Jarige Zeeuwsche f 10.15, mindere soort f 9.75 a f 9.65; Nieuwe Zeeuwsche f 8.40 tot f 8.30, mindere f 7.50 a 8 naar deugd; puik jarige Walcherse naar deugd f 10, 10.15 a 10.35, puik Nieuwe f 8.75 a 8.25, mindere f 8 a 7.50. — Rogge f 7.25. — Garst, Puik Winter f 5.40, mindere f 5; Zomer puik soort f 5.35, lichte soorten f 5.20. — Walch. Witteboonen puik soort f 10.75 a f 11, mindere f 10.50 a 10.25 naar kwaliteit; Dito Bruineboonen f 11.50 a 11.75; Dito Peulboonen f 5.75, Dito Groene Erwtten puik, soorten f 14.40 a 14.60, groote f 14 a 10.15, mindere f 9.50 a 9.80. — Bont met vasthoudende f 10. — Koolzaad begin Beurs f 23 a 23.50, later f 40.

SWOLLE, 5 Nov. Tarwe f 9.00 a 10.00. — Rogge f 7.25 a 7.50. — Boekweit f 5.50 a 6.90. — Aardappelen f 14.50 a 15.20. — Boter per f ton f 13.25 a f 15.75, per 100 lb f 75 cs.

ROTTERDAM, 5 Nov. Tarwe f 8.75 a f 9.50. — Rogge f 7.25 a 7.50. — Garst f 5.00 a 5.50. — Haver f 3.30 a 3.50. — Boekweit f 5.25 a 6.25. — Boter per f ton f 13.25 a 15.75.

AMSTERDAM, 5 Nov. Koffij. Voor groote partijen zijn er prijzen geboden, doch de houders bleven weigerachtig.
LONDEN, 4 Nov. Ruwe Suiker. Vreemde. De vraag ligt goed en de prijzen gesonteneerd. Geraffineerd. Gestandaard, gaan vlieg van de hand tot vorige prijzen met geringe voorraad.
Koffij. De houders van Native Ceylan waren voorzigtig, goed ord. nieuwe aanvoer was niet onder 47 s. te bekomen. Talk. Volgens berichten uit Petersburg was de vaart gesloten, de uitvoer wordt slechts op een bedrag van 79 m. vaten geschat. Door dat bericht is de markt levendiger geworden en de prijzen zijn gerezen.

LIVERPOOL, 3 Nov. Katoen. Er zijn gedaan 6,000 b. De markt blijft instelloos op de daling van gisteren.
BORDEAUX, 2 Nov. Voorloop. De disponible 3/6 is 2 s. hooger en wordt gedaan tot 113 fr.

SCHIEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HEVOET, 4 Nov. S. Edwards, Chieftain, Soetabaya.

UITGEZEILD:

HEVOET, 5 Nov. J. Kayt, Gouverneur Elsevier, Curaçao. D. van der Valk, California, Messina. — J. Spaanderman, Piet Hein, Nantes. — S. Beverly, Elisabeth, Plymouth.

GEFRAAIDE SCHEPEN.

Den 3 Okt. op 13° 7' N.Br. 25° 2' W.L. Salatiga, kapt. Begier, van Rott. naar Sourabaya. Den 10 Okt. op 27° N.Br. 33° W.L. Prins Henderik kapt. Smit, van Newjork n. Bat.
Den 12 Okt. op 26° N.Br. 33° 23' W.L. Jonge Jan, kapt. Eysen, van Bat. naar Rott. Den 16 Okt. op 30° 6' N.Br. 38° 12' W.L. Aldebaran, kapt. Meijboom van Bat. n. Bat. met.
Den 17 Okt. op 31° 44' N.Br. 39° 17' W.L. Sonburg, kapt. van Delft. Cn., van Batavia naar Rotterdam.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 6 Nov. in lading naar:
Keulen naar J. Fals, Minerva.
Weasel naar H. Willemsen, Colln N° 6.
Duisburg naar A. Balk, Alma.
Mainz naar J. Otten, Johanna.
Ludwigshaven naar M. Rippert, Adolf Sander.
Dusseldorf & Neus W. van Beuren Union.
Frankf. & Coblenz F. H. Timmermans, Frankf. N° 21.

AMSTERDAM, 5 Nov. vertrokken:

Dusseldorf & Neus J. Calier, Merkum.
Keulen J. Kreitenberg, Colln N° 4.
Arnhem 5 Nov. 2 el 40 duim.
Rijnhooge Keulen 5 " 9 vt. 11½ "

ADVERTENTIEN.

(2372) Door Gods goedheid verloor heden mijne geliefde Echtgenoot **PAULINA BERNARDINA MAGTILDA VAN DEN BERGH** van een welgeschapen **ZOON.**
BERNARDUS CORNELIUS HESSELT.
AMSTERDAM, 5 November 1852.

(2362) Heden overleed alhier tot onze innige droefheid, na eene langdurige ziekte, tijdig voorzien van de H. H. Sakramenten der stervenden, onze eenige Broeder en Behuwdbroeder de Wel-Eerwaarde Heer **EMMANUEL ADRIANUS VAN DER STIGT, R. K. Priester en Pastoor** dezer gemeente, in den ouderdom van 48 jaren en 1 maand.

P. VAN DER STIGT.

SAS VAN GEND, 2 November 1852.

Algemeene kennisgeving.

(2361) Heden overleed na eene langdurige ongesteldheid, echter nog zeer onverwachts, na voorzien te zijn geweest met de troostmiddelen der H. Kerk, mijn geliefde oudste Zoon **WILHELMUS HENDRICUS** in den nog jeugdigen leeftijd van ruim 24 jaren.

J. F. LAGERWEIJ.

AMERSFOORT, den 2 November 1852.

Eenige en algemeene kennisgeving.

H. B. LOMANS, Bzn., Makelaar, zal op Maandag den 15den November 1852, des avonds na vijf ure, in het voormalig **O. Z. Heeren-Logement**, door den Notaris **W. STRENGMAN**, met meerdere perceelen verkoopen: Een hecht, sterk en wel-doortimmerd **BROODBAKKERS WINKELHUIS**, met afzonderlijk verhuurd wordende **BOVENWONINGEN** en **ERVE**, benevens een daarnaast gelegen **HUIS**, mede met apart verhuurd wordende **BOVENWONINGEN** en **ERVEN**, te zamen in één Koop, in de Bloedstraat, Duurt K, Afd. 2, N° 964 en 965. Bree der bij biljetten omschreven en te zien des Dingsdags en Donderdags, alsmede op den Verkoopdag van 11 tot 2 ure. De Bewijzen van Eigendom en de Veilconditiën zijn vier dagen vóór en op den Verkoopdag ter lezing, ten kantore van gemelden Notaris, op den N. Z. Voorburgwal achter het Paleis.

Fabriek en Magazijn van KERKORNEMENTEN.

Kloveniersburgwal te Amsterdam.

Wij hebben op nieuw ontvangen: Zeer schoone Zilveren **KELKEN, SIBORIUMS** etc., op doek geschilderde **ALTAARSTUKKEN** naar Murillo en andere groote schilders. Ons Magazijn is voortdurend rijk gesorteerd in gemaakte Miskleeders en alle daartoe benodigde stoffen, Galonnen, Franjes, gouden en zilveren Borduurwerken, enz., fijne Linnens en Kantten voor Albten, Benedictiedoecken en Communiekleeders, gemaakte Albten en Supplien, Canons in vergulde- en mahonie-lijsten, schoone Bloemen, Missalen enz. In Kruiswegen hebben wij schoone nieuwe modellen ontvangen, die wij zeer voordelig en spoedig kunnen leveren. Kandelaars, Lampen, Kruissen, Wierooksvaten, Ampullen enz. leveren wij in alle metalen zeer voordelig.

Tekeningen, Modellen en Gemaakte Stukken worden op verlangen ter bezigtiging gezonden. Hetgeen door ons geleverd wordt en niet volkomen aan de verwachting beantwoordt, nemen wij gaarne terug.

(2364) **PAULUS SUTORIUS & Cie.**

Er wordt iemand gevraagd die **LAND** wil koopen in N. Holland, om het dan te laten gebruiken. Nadere informatie met franco brieven onder Lett. C. R. bij den Uitgever dezer Courant.

Genootschap van Barmhartigheid.

Het Bestuur brengt ter kennis van belanghebbenden dat op 1 November het dirigerend-commissariaat is overgegaan op den Heer **A. WIEDOUW**, Zeedijk bij de Stormsteeg, N° 383, bij wien men zich tot het begraven van R. K. Behoeftigen gelieve te vervoegen.

Namens het Bestuur,

Dr. C. HAFKENSCHIED,

Onder-Voorz.

A. P. SANTEN,

Secretaris.

(2369)

Eene fatsoenlijke Burger Weduwe,

van de R. C. Godsdienst en 36 jaren oud, biédt zich beleefdlijk aan als **HUISHOUDSTER, JUFVROUW VAN GEZELSHAP** of iets dergelijks, kunnende de beste bewijzen produceren. Inclinerenden gelieven zich te adresseren onder letter A. bij de Boekl. Gebr. van DANKHOFFEN te s'Grave.

EEN GEZWEL AAN DEN HALS, genezen door de zelf en de pillen van HOLLOWAY.

Thomas Marlow, te Bristol woonachtig (Walsh-Back) was sedert jaren zieklijk geweest, gedurt klagen over pijnen in den nek. Hij raadpleegde onderscheidene genees- en heekkundigen, doch zonder het minste goed gevolg. Eindelijk ontstond er een groot gezwel onder zijn linkeroor, waaraan hij geruimen tijd verschrikkelijk leed, terwijl alle andermaal aangewende middelen tot geen de minste baat versterkten; tot dat hij eindelijk gebruik maakte van de zelf en de pillen van Holloway, welke spoedig het gezwel verdeelden en gezazen, zoodat hij thans in den besten staat van gezondheid verkeert.

Door het vermeerdert debiet zijn de prijzen als volgt: Doojes Pillen a f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 7.75, f 15.50, f 32.50.

f 23.90.

Zijn op franco aanvragen a contant te bekomen bij **B. ADAMA**, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsestraat, N° 22 te Amsterdam, bij **A. P. MANS** te Utrecht, en bij **J. STRAATMAN**, hoofd-depothouder te s' Bosch, alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Establishment.* (2075)

HOGER, MIDDELBAAR EN LAGER ONDERWIJS.

Bij **C. L. VAN LANGENHUYSEN**, Singel bij de Penlingsluis te Amsterdam, is van de pers gekomen:

GEDICHTEN

UIT DE

VERSCHILLENDE TIJDPERKEN

DER

NOORD- EN ZUID-NEDERLANDSCHE LITERATUUR, VERZAMELD, NAAR TIJDSORDE GERANGSCHIJKT EN TOEGELICHT

DOOR

J. A. ALBERDINGE THUNIS

Tweede Bandel:

1e EN AANVANG DER 2e HELFT DER XVIIe EEUW.

Dit deel, van het vooral ten gebruike bij leeren en lessen over de Nederl. Letterkunde geschikte werk bevat omstreeks 520 bladz. en stukken van meer dan 90 dichters en dichtersessen. De prijs is f 1.60.

EEN NIEUW WERK.

Komt heden bij den Uitgever dezer Courant van de Pers en wordt ter verzending gereed gemaakt, getiteld:

DE WAPENSMID EN ZIJN ZOON,

DOOR

H. J. C. VAN NOUHUYS.

Met 7 Platen van **ED. DUJARDIN**, in 2 Deelen. Prijs f 2 50.

Te Amsterdam bij **C. L. VAN LANGENHUYSEN**, Drukker en Uitgever.